

„Samen bedroefd zijn over de verscheurdheid”

22-06-2007 21:06 | J. van 't Hul

Ds. J. Veenendaal

ZWIJNDRECHT - „Kerkelijke verdeeldheid is tot schuld. Daarom ben ik hartelijk voorstander van gesprekken die er tussen de verschillende kerken worden gevoerd om te onderzoeken of er enige toenadering kan zijn. We kunnen beter met elkaar spreken dan elkaar bestrijden. Kijk elkaar maar recht in de ogen.”

Ds. J. Veenendaal, predikant van de gereformeerde gemeente te Zwijndrecht, hoopt dat de gesprekken, die op initiatief van de Gereformeerde Gemeenten met omliggende kerkverbanden worden gehouden, voortgang zullen vinden. „Laten we in biddend opzien met elkaar blijven spreken. Ik heb de indruk dat we daarbij eerlijk met elkaar omgaan en dat het de intentie is om in elk geval nader tot elkaar te komen. We moeten daarbij ook onder ogen zien dat er fundamentele oorzaken zijn voor de verdeeldheid. Aan de ene zijde is er moeite om het eens te zijn over vragen rond de toe-eigening van het heil, aan de andere kant is die moeite er rond het aanbod van genade of over de levensstijl. Zouden we toch samen tot het inzicht komen dat we niet verder komen dan met elkaar spreken, dat we dan ook samen bedroefd zouden zijn over de verscheurdheid. Eenheid forceren, zal niet lukken. Het gaat vanzelf, of het gaat helemaal niet.”

Zaterdag herdenkt ds. Veenendaal dat hij 25 jaar geleden in Barendrecht bevestigd werd tot predikant. „Bij een jubileum wordt nog wel eens gezegd dat we slechts onnutte dienstknachten zijn. Dat is waar. Maar de Heere heeft er nog wel heel wat werk aan om ons onnut te maken en te houden. In mijn geval zijn er bittere wegen voor nodig geweest om mij te maken tot wat ik van nature ben: een onnutte dienstknecht.”

Jubilaren in een tijd van kerkelijk verval geeft geen aanleiding tot vreugde, vindt de predikant. „Veel is er wat tot droefheid stemt. Het kerkelijk leven is in een neerwaartse lijn beland. Ik tracht dat bij de Heere neer te leggen, of Hij de kerken in Nederland wil blijven gedenken. En dan bedoel ik niet alleen de Gereformeerde Gemeenten, want we mogen niet vergeten dat onze Apostolische Geloofsbelijdenis katholiek is. Kerkmuren zijn een gegeven, maar ze mogen van mij zo laag mogelijk zijn. In Engeland heb ik vrienden bij de Strict Baptists, in Schotland bij de Free Presbyterians, in Tsjechië zoek ik naar de sporen van Johannes Hus en in Zwitserland hoop je nog eens mensen te ontmoeten die staan op het fundament van de Reformatie.”

In de Christelijke Gereformeerde Kerken diende ds. Veenendaal de gemeenten Barendrecht, Katwijk aan Zee en Elburg. In 1999 werd hij, „vanwege een wederzijdse vertrouwensbreuk” van Elburg losgemaakt. Opnieuw werd hij beroepbaar gesteld binnen het kerkverband, maar de twee beroepen die hij kreeg -Vianen en Nieuwkoop- kon hij niet aannemen. „De weg des Heeren liep anders, leidde naar de Gereformeerde Gemeenten.

Het zou kunnen dat de voormalige christelijke gereformeerde predikant in zijn prediking in de Gereformeerde Gemeenten gehinderd wordt door het vraagstuk van de twee of drie verbonden?

„Je kunt eindelijk blijven debatteren en theologiseren over twee of drie verbonden, maar met de ware verbondsbeleving kom je dat soort dingen wel te boven.”

Hoe ruim mag de prediking zijn?

„De prediking kan nooit ruim genoeg zijn. Als er volgens Bunyan overvloedige genade is voor de grootste der zondaren, dan kan het voor iedereen. Daaraan is verbonden de hartelijke doorleving van onze schuld en straf, de inleving dat de Heere ons naar recht kan voorbijgaan, en een diepe droefheid naar God, die uitdrijft naar Hem. Zo wordt Christus verheerlijkt, tot wassing en reiniging van al onze vuile zonden.”

Overheid

In alle gemeenten die ds. Veenendaal diende, heeft hij geprobeerd kerk en overheid met elkaar in gesprek te brengen. „Want ik ben een theocraat. Kerk en overheid zijn wel onderscheiden, maar mogen niet van elkaar

gescheiden zijn.”

Vooraf in zijn Rhenense tijd heeft hij geïnvesteerd in de relatie met de overheid. Door zijn initiatief raakten tien reformatorische kerken uit Achterberg, Elst en Rhenen met de plaatselijke overheid in gesprek.

„Toen Balkenende weer sprak over normen en waarden hebben wij contact gelegd met de andere reformatorische kerken in Rhenen. Zo zijn we gezamenlijk in gesprek geraakt met Burgemeester en Wethouders. In het manifest „Normen met meerWaarde” hebben we zowel de gemeentelijke overheid als de Rhenense burgers opgeroepen tot herwaardering en naleving van normen die gebaseerd zijn op het Woord van God. Ware vrijheid is altijd gebonden aan de wet des Heeren. Als het Nederlandse volk weer zou leven overeenkomstig Gods geboden, waren we de morele crisis in ons land al voor driekwart voorbij.”

De kerk moet nadrukkelijk present zijn in de samenleving, vindt ds. Veenendaal. „Waar we geroepen worden, en waar we maar ruimte krijgen, daar moeten we onze stem laten horen. De kerk is te veel in moedeloosheid weggekropen. Kerken moeten het debat aangaan, een profetische getuigenis laten horen.”

Een ernstig hiaat in de kracht van het getuigenis, is de verdeeldheid. „Als aan SGP-leider Van der Vlies gevraagd wordt: „Namens welke christenen in Nederland spreekt u eigenlijk?” dan moet schaamte ons aangezicht wel bedekken. Onze verdeeldheid is onze zwakheid.”